

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 69 од Законот за Народна банка на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија број 3/02, 51/03 и 85/03") и врз основа на точка 2 од Одлуката за доставување и дистрибуција на податоци за платниот промет ("Службен весник на Република Македонија број 30/04"), гувернерот на Народна банка на Република Македонија на 15.06.2004 година го донесува следното:

УПАТСТВО

за доставување податоци за платниот промет
од страна на носителите на платниот промет
("Службен весник на РМ" бр.38/04)

- Со ова Упатство се дефинираат видот и описот на податоците и начинот на нивното доставување од носителот на платен промет.
- Носителот на платен промет е должен да ги доставува податоците најдоцна до петтиот работен ден од месецот за претходниот месец.

I. Дефинирање на податоците кои треба да се доставуваат

- Податоците кои треба да се достават се однесуваат за денарски сметки и трансакции во денари во Република Македонија и се дефинирани на следниот начин:

3.1. Сметки

Образец ПС-01

Водечки број на банката доставувач на извештајот:		
Месец за кој се известува:		
Вид на податок	Број на сметки	
	физички лица	правни лица
1	2	3
Вкупен број на сметки		
Сметки достапни преку РС или друг терминал само за извештаи		
Сметки достапни преку РС или друг терминал за плаќања и извештаи		

Датум на поднесување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Во Образецот РС-01 во одделните колони се впишуваат следните податоци:

- Во колона 2 да се внесе бројот на отворени сметки за видот на податок наведен во колона 1, за физички лица - на крај од месецот за кој се известува;
- Во колона 3 да се внесе бројот на отворени сметки за видот на податок наведен во колона 1, за правни лица - на крај од месецот за кој се известува.

Под поимот сметки се подразбираат сите видови сметки преку кои се врши плаќања во денари, независно дали се пријавени во ЕРИС.

3.2. Платни инструменти

3.2.1. Кредитни трансфери

Образец РС-02

Водечки број на банката доставувач на извештајот:								
Месец за кој се известува:								
Платни инструменти	Број на трансакции				Вредност на трансакциите			
	Физички лица		Правни лица		Физички лица		Правни лица	
	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Хартиени налози ПП 30								
Преку РС или друг терминал ПП 30								
Хартиени налози ПП31								
Преку РС или друг терминал ПП31								
Хартиени налози ПП31 -расчленето								
Преку РС или друг терминал ПП31 -расчленето								
Хартиени налози ПП32								
Преку РС или друг терминал ПП32								
Хартиени налози ПП32 -расчленето								

Преку РС или друг терминал ПП32 -расчленето								
Хартиени налози ПП 50								
Преку РС или друг терминал ПП 50								
Други налози								
Други налози Преку РС или друг терминал								

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Во редиците за ПП 31 и ПП 32 каде е наведено расчленето се наведуваат сите поединечни трансакции во рамките на збирните налози за пренос.
Податоците во Образец ПС-02 ги пријавува банката која ги примила платните инструменти и истите ги иницирала.

3.2.2. Чекови

Образец ПС-03

Водечки број на банката доставувач на извештајот:								
Месец за кој се известува:								
Платни инструменти	Број на трансакции				Вредност на трансакциите			
	Физички лица		Правни лица		Физички лица		Правни лица	
	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПП 20								
ПП 21								
ПП 22								

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Податоците во Образец ПС-03 ги пријавува банката што е задолжена.

3.2.3. Уплата

Образец ПС-04

Водечки број на банката доставувач на извештајот:								
Месец за кој се известува:								
Платни инструменти	Број на трансакции				Вредност на трансакциите			
	Физички лица		Правни лица		Физички лица		Правни лица	
	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПП 10								
ПП 50								
Други налози								

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Податоците во Образец ПС-04 ги пријавува банката каде што е уплатено.

3.2.4. Исплата

Образец ПС-05

Водечки број на банката доставувач на извештајот:								
Месец за кој се известува:								
Платни инструменти	Број на трансакции				Вредност на трансакциите			
	Физички лица		Правни лица		Физички лица		Правни лица	
	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПП 40								
ПП 41								
Други налози								

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Податоците во Образец ПС-05 ги пријавува банката која извршила исплата.

3.2.5. Директни задолжувања

Образец ПС-06

Водечки број на банката доставувач на извештајот:								
Месец за кој се известува:								
Платни инструменти	Број на трансакции				Вредност на трансакциите			
	Физички лица		Правни лица		Физички лица		Правни лица	
	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Хартиени налози								
Преку РС или друг терминал								

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Податоците во Образец ПС-06 ги пријавува банката иницијатор.

Во Образецот ПС-02, Образецот ПС-03, Образецот ПС-04, Образецот ПС-05 и Образецот ПС-06 во одделните колони се впишуваат следните податоци:

- Во колона 2 да се внесе бројот на меѓубанкарски трансакции за физички лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец;
- Во колона 3 да се внесе бројот на интерни трансакции во банката за физички лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец;
- Во колона 4 да се внесе бројот на меѓубанкарски трансакции за правни лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец;
- Во колона 5 да се внесе бројот на интерни трансакции во банката за правни лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец;
- Во колона 6 да се внесе вредноста на меѓубанкарските трансакции за физички лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец;
- Во колона 7 да се внесе вредноста на интерните трансакции во банката за физички лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец;
- Во колона 8 да се внесе вредноста на меѓубанкарските трансакции за правни лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец;
- Во колона 9 да се внесе вредноста на интерните трансакции во банката за правни лица иницирани со соодветен тип на платен инструмент наведен во описот во колона 1 во соодветниот образец.

3.2.6. Електронски пари

Образец ПС-07

Водечки број на банката доставувач на извештајот:								
Месец за кој се известува:								
Вид	Број на трансакции				Вредност на трансакциите			
	Физички лица		Правни лица		Физички лица		Правни лица	
	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции во банката
1	2	3	4	5	6	7	8	9
картично базирани								
софтверско базирани								

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Во Образецот ПС-07 во одделните колони се впишуваат следните податоци:

- Во колона 2 да се внесе бројот на меѓубанкарски трансакции за физички лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;
- Во колона 3 да се внесе бројот на интерни трансакции во банката за физички лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;
- Во колона 4 да се внесе бројот на меѓубанкарски трансакции за правни лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;
- Во колона 5 да се внесе бројот на интерни трансакции во банката за правни лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;
- Во колона 6 да се внесе вредноста на меѓубанкарските трансакции за физички лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;
- Во колона 7 да се внесе вредноста на интерните трансакции во банката за физички лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;
- Во колона 8 да се внесе вредноста на меѓубанкарските трансакции за правни лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;
- Во колона 9 да се внесе вредноста на интерните трансакции во банката за правни лица иницирани со соодветен вид на електронски пари наведен во описот во колона 1;

Во Образецот ПС-02, Образецот ПС-03, Образецот ПС-04, Образецот ПС-05 Образецот ПС-06 и Образецот ПС-07 каде не постојат меѓубанкарски трансакции или интерни трансакции во банката во соодветната колона наменета за тој податок се внесува вредност нула. Во истите обрасци се внесуваат податоци за број и вредност на трансакции остварени во месецот за кој се известува.

3.3. Платежни картички и уреди на кои тие се користат

Потребно е да се пополнат следните видови обрасци:

3.3.1. Општи податоци за платежни картички

Образец ПС-08

Водечки број на банката доставувач на извештајот:		
Месец за кој се известува:		
Вид на податок	1	податок
		2
1. Вкупен број на картички во циркулација		
Од кои:		
1.1. само со кеш функција		
1.2. само со дебитна функција		
1.3. само со кредитна функција		
1.4. со функција на електронски пари		
1.5. со комбинирана функција		
2. Имиња на мрежи на картички во кои банката е вклучена:		
3. Вкупен број на трговци во земјава кои се клиенти на банката и прифаќаат картички на банката		
4. Вкупен број на продажни места во земјава кои се инсталирани кај клиенти на банката		
Од кои:		
4.1. број на инсталирани импринтери		
4.2. број на инсталирани ПОС терминали		
5. Вкупен број на АТМ-и кои ги сервисира банката		
Од кои:		
5.1. број на сопствени АТМи		
5.2. број на изнајмени АТМи		

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Во Образецот ПС-08 во колона 2 да се внесе соодветниот податок за видот на податокот опишан во колона 1- на крај од месецот за кој се известува. Доколку во точка 2 од колона 1 има повеќе мрежи, тогаш во колона 2 да се наведат сите во посебни редови.

3.3.2. Промет по платежни картички

Образец ПС-09

Водечки број на банката доставувач на извештајот:				
Месец за кој се известува:				
Вид на податок	Број на остварени трансакции		Вредност на остварени трансакции	
	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции	меѓу банкарски трансакции	интерни трансакции
1	2	3	4	5
1. Промет по картички на физички лица				
Од кои:				
1.1. само со кеш функција				
1.2. само со дебитна функција				
1.3. само со кредитна функција				
1.4. со функција на електронски пари				
1.5. со комбинирана функција				
2. Промет по картички на правни лица				
Од кои:				
2.1. само со кеш функција				
2.2. само со дебитна функција				
2.3. само со кредитна функција				
2.4. со функција на електронски пари				
2.5. со комбинирана функција				
3. Промет по места за продажба				
Од кои:				
3.1. на импринтери				
3.2. на ПОС терминали				
3.3. преку РС или друг терминал				
4. Промет по АТМ-и кои ги сервисира банката				
Од кои:				
4.1. на сопствени АТМи				
4.2. на изнајмени АТМи				

Датум на доставување

Составил:

Име и Презиме _____

Потпис _____

Во Образецот ПС-9 во одделните колони се впишуваат следните податоци:

- Во колона 2 треба да се внесе бројот на остварени меѓубанкарски трансакции за соодветниот вид на податок наведен во колона 1;
- Во колона 3 треба да се внесе бројот на остварени интерни трансакции во банката за соодветниот вид на податок наведен во колона 1;
- Во колона 4 треба да се внесе вредноста на остварените меѓубанкарски трансакции за соодветниот вид на податок наведен во колона 1;

- Во колона 5 треба да се внесе вредноста на остварените интерни трансакции во банката за соодветниот вид на податок наведен во колона 1.

Во Образецот ПС-09 каде не постојат меѓубанкарски трансакции или интерни трансакции во банката во соодветната колона наменета за тој податок се внесува вредност нула. Во истиот образец се внесуваат податоци за број и вредност на трансакции остварени во месецот за кој се известува.

За сите горенаведени обрасци задолжително во соодветните места се пополнуваат следните заеднички елементи: водечки број на банката доставувач на извештајот, месец за кој се известува, датум на доставување, име и презиме и потпис.

II. Одделни поими кои се сретнуваат во ова Упатство се дефинирани на следниот начин:

Кредитен трансфер:

Платен налог или понекогаш секвенца на платни налози направени со цел да се пренесат средства на располагање на примачот. Платната инструкција и средствата опишани во платната инструкција се движат од банката на плаќачот до банката на примачот, можно преку неколку други банки како посредници и/или повеќе од еден кредитен трансфер систем.

Дебитен трансфер:

Платни налози направени или авторизирани од плаќачот со кои платната инструкција се движи од (банката на) примачот кон (банката на) плаќачот и резултира со задолжување (дебитирање) на сметката на плаќачот.

Директно задолжување:

Однапред авторизирано дебитирање на банкарската сметка на плаќачот иницирано од страна на примачот.

Дебитна картичка:

Картичка која му овозможува на имателот неговите купувања да се наплатат со директно зафаќање на средства од неговата сметка во депозитната институција (оваа картичка понекогаш може да има и комбинирана функција, пример со функција на кеш картичка или чек гарантирана картичка).

Кредитна картичка:

Картичка која означува дека на имателот му е одобрена кредитна линија. Тоа му овозможува на имателот да купува или подига готовина до однапред определен плафон; одобрениот кредит може да биде порамнет во цел износ на крај од специфициран период или може да се порамни во дел, додека за останатата состојба се одобрува кредит. Камата се наплатува на износот од одобрениот кредит и имателот понекогаш плаќа годишна членарина.

Кеш картичка:

Картичка која се користи само во АТМ-и или кеш диспанзери (другите картички често имаат и кеш функција со кои му се дозволува на имателот да повлекува готовина).

Електронски пари(е-пари):

Електронски склад на парична вредност на технички уред која може да се користи во широк спектар за вршење на плаќања за обврски на други освен од издавачот, без задолжително инволвирање на банкарски сметки во

транзакцијата, но делува како однапред платен инструмент (prepaid) кој носи вредност.

Софтверско базирани електронски пари:

Електронски пари, за кои е потребен посебен софтвер на персонален компјутер и кои обично може да се користат за трансфер на вредност во електронска форма преку телекомуникациски мрежи како што е интернет.

Картички со функција на електронски пари:

Мулти наменски однапред платени (prepaid) картички кои повеќекратно може да се полнат, кои можат да бидат користени од страна на неколку сервис провајдери за широк опсег на намени и имаат потенцијал да се користат на национално или интернационално ниво, но може понекогаш да имаат ограничување за одредено подрачје.

III. Начин на доставување на податоците од носителите на платниот промет

4. Податоците од вака дефинираните Обрасци се доставуваат по електронски пат, согласно "Техничко упатство за доставување на податоци за платниот промет од страна на носителите на платниот промет по електронски пат", кое го пропишува Дирекцијата за платни системи. Во случај да не е можно податоците да се достават по електронски пат, тие се доставуваат на хартија, на Обрасците дефинирани во точка 3 од ова упатство.
5. Ова упатство влегува во сила во рок од осум дена од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија" и ќе се применува од 01.09.2004 година.

У.бр. 14-6
15 јуни 2004 година
Скопје

Г у в е р н е р,
М-р Петар Гошев, с.р.